

Kort note om landskabsobservatorier og deres potentielle roller

Gennem årene er der i Europe etableret mange såkaldte landskabsobservatorier, mest i de sydeuropæiske lande men også i flere af vore nabolande. Selve ideen om landskabsobservatorier stammer fra forarbejderne til Den Europæiske Landskabskonvention (DEL), som Danmark i lighed med næsten alle Europæiske lande har underskrevet. Konventionens mål at fremme beskyttelse, forvaltning og planlægning af landskaberne og fremme samarbejde mellem partnerne.

Etablering af et landskabsobservatorium for Nørreådal, Danmarks første, indgår i Plan22- projektet og det primære mål med observatoriet er at dokumentere landskabsforandringer i Nørreådal og at understøtte Landskabsrådet med viden og analyser, som er relevant for rådets arbejde.

Hvad er et landskabsobservatorium?

Ifølge DEL's anbefalinger omkring landskabsobservatorier skal disse understøtte dels en generel opmærksomhed om landskabernes natur- og kulturhistorie, værdier og betydninger for folks velbefindende, dels politikker, projekter og planer for landskabet. Den sidste del af disse opgaver vil for Nørreådalens vedkommende blive varetaget af Landskabsrådet. Den del der handler at skabe en slags database om landskabet med faglig information i form af tekster, statistikker, kort og billeder vil derimod være en centrale opgave for Nørreådalens landskabsobservatorium. Observatorier kan også fungere som en slags videnscenter der kan bringe forskellige eksperter sammen om konkrete spørgsmål som skal afklares. Organisering af foredrag, udstillinger, kurser mv. målrettet en bredkreds af beboere og brugere kan tilsvarende være en opgave af relevans for Nørreådal. Endelig kan et landskabsobservatorium fungere som en instans der udfører uafhængige evalueringer af gennemførte projekter og planer, hvilket også er relevant for Nørreådal

Hvad får man, herunder landskabsrådet – ud af et landskabsobservatorium?

Hvis vi fokuserer på de opgaver der handler om viden, analyser, formidling og evaluering vil et observatorium kunne bidrage med:

- Formidling af landskabsinformation i bred forstand til den generelle offentlighed – f.eks. i forbindelse med udstillinger og foredrag
- Faglig og uafhængig understøtning af landskabsrådet og de tre kommuner med hensyn til viden og analyser om landskabets værdier og forandring samt evaluering af tidligere gennemførte ordninger, projekter og planer
- Opbygning af en bred database om landskabet
- Udbredelse af information om Nørreådal som værdifuldt område
- Inputs til ansøgning om midler fra fonde mv. og som selvstændig 'argument' for ansøgningen ('Danmarks første 'landskabsobservatorium')
- International netværkning gennem Landskabskonventionens forskellige netværk

Et landskabsobservatorium for Nørreådal er i første omgang finansieret af Plan22-projektet og vil blive opbygget af Københavns Universitet og Århus Universitet, Foulum i samarbejde.

Repræsentanter fra Landskabsrådet, de tre kommuner og Naturstyrelsen indgår i observatoriet. Målet er en mere langsigtet etablering med Århus Universitet som ledende kraft. Der er intet bureaukrati knyttet til et landskabsobservatorium. Miljøstyrelsen anmelder oprettelsen af landskabsobservatorium til Europarådet og så er det etableret

/Jørgen Primdahl, KU